

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v torek 20. novembra 1888.

Letnik XVI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 19. novembra.

Kmetško dedno pravo.

Razprava o § 1. bila je danes dovršena; baron Giovanelli je v obširnem govoru opravičeval neko od njega nasvetovano premembo. Po vladnem načrtu se namreč deželni odbor prepustil oblasti določevati posestva, za katera naj bi novi zakon veljal. Pri tej določbi bi se morali deželni zbori ozirati na velikost dotičnih zemljišč in izrečno določiti najmanjšo in največjo mero, kakor tudi najmanjši ali največji čisti katastralni donesek. Poslanec Giovanelli pa je dokazoval, da so po raznih deželah tudi različne razmere in da ne gre vseh dežel in vseh krajev v eni deželi meriti po enem kopitu. Nasvetoval je torej, naj se deželni zborom v tem oziru prepusti kolikor mogoče velika prostost, naj se torej iz § 1. izpusté vse določbe, na katere bi se morali ozirati deželni zastopi. Ta nasvet je res tudi obveljal. § 2. je bil sprejet brez ugovora, pri § 3. pa se je zopet oglasilo več govornikov, izmed katerih so do zdaj, ko to pišem, govorili Tausche, Kovalski in Kopp. Trebalo bo torej še nekaj sej, predno bo dovršen celi zakon, ki šteje 19 paragrafov.

Vojaški zakon.

Današnji listi poročajo, da bode vojni odsek vsled priganjanja deželno-brambovskega ministra ta teden rešil novi vojaški zakon; precej pričetkom meseca decembra pa ima priti pred zbornico. Včeraj sta poslanca Vitezič in Pfeifer nasvetovala več prememb, o katerih poročam obširneje jutri; za zdaj le omenim, da so bili vsi predlogi odklonjeni, in da je le obveljala resolucija Vitezičeva, ki vladi priporoča, da rezervistom in mornarjem dovoljuje kolikor mogoče velike polajšave gledé kontrolnih zbirališč in gledé potnih listov.

Danes zvečer pridejo na vrsto enoletni prostovoljci. K seji so povabili tudi naučnega ministra. Eni trdijo, da vojaštvo tudi v tem oziru neče prav nič odjenjati, „Sonn-u. Montagszeitung“ pa

pravi, da dotična prizadevanja vendar le ne bodo brez uspeha. Danes so zbornici medicinci poslali prošnjo, da bi smeli enoletno službo pri vojaštvu opravljati še-le potem, ko postanejo doktorji. Ali tudi ta prošnja pri vojaštvu neki ne najde usmiljenja in medicinci zgubé dosedanje polajšave.

Obresti v socijalnem oziru.

II.

Koliko so že obresti stare? Ko je sveti Ambrož nekdanj ostro pridigoval zoper lihvo, so se ljudje nevoljno popraševali: „Kaj pa ima škof zoper posojevalce? Je-li to kaj novega ali posebnega? Ni-li posojevanje že dosti stara reč. Vsi naši predniki so tudi tako delali.“ Sv. Ambrož je pa odgovoril: Pač je res, da je posojevanje staro, pa tudi greh je star, tako star kakor človeški rod. Kristus je pa prišel položiti nov temelj, rešiti nas greha in zadolženja.

Ko je krščanstvo prenovilo zemlji obraz, vzel se je lihvarjem patent; tudi svetni vladarji¹⁾ sploh niso obresti dopuščali. Da so pa nekateri lakomniki na skrivnem obresti jemali, je gotovo, ali neizmerno velik razložek je v tem, so-li obresti zakonito dovoljene ali ne. Ako država dopušča obresti, je ravno toliko, kakor bi dopuščala goljufijo. Zakaj pa dolžnik obeta obresti, pravijo nekateri, ali zakaj se je pa ogoljufani dal preslepariti? Da, nihče se ne dá rad ogoljufati, pa tudi obresti nihče rad ne plačuje, ali sila kola lomi. Nekako obdobi verske „reformacije“ se je pa lihva jela do-

¹⁾ Rimsko pravo omejuje obresti med 6%—12%; kar je višje, je odušstvo. Rimski zakonik kaznuje samo prevelike obresti, to je odušstvo. Cesar Justinijan je prepovedal jemati po 1% obresti na mesec kot prevelik; torej je nižje obresti priznal za opravičene. Cesar Karol Veliki je res tudi zoper obresti, pa ni gotovo, da je prepovedal katere-koli obresti. Maks I. in Karol V. skušala sta ravnati se po cerkvenem pravu. Cerkev no pravo je odbijala obresti kot take, vendar ni moglo je odpraviti; obresti iz posebnih naslovov pa ne zmetuje. Novejše postavbe vseh držav pripuščajo po zgledu rimskega prava zmerne obresti.

Op. vred.

voljevati.²⁾ Akoravno je bila v svojem delovanju zelo omejena, je imela vendar tako očitno pogubne posledice, da se je morala večkrat preklicati. Francoska revolucija je pa popolnoma odpravila vse privilegije, ki so lihvarjem ovirali zlato svobodo. Prihodnje leto bo stoletnica francoske revolucije in ob enem stoletnica lihve; francoski republikanci bodo stoletnico slovesno slavili, no morda pa tudi lihvarji ne bodo zaostali.

Pri nas v Avstriji se je pa stoprv 1848. leta dala lihvarjem neomejena svoboda; imeli so že prej veliko svobode ali vse še ne. Več let ni bilo v kazenskem pravu za lihvo nobenega prostora. Ali, ker so nekateri lihvarji tako pridno odirali, da so na leto dobivali po sto ali še več odstotkov, se je početkom Taaffejeve dobe napravil prav nedolžen zakon zoper lihvo. V tem zakonu se v dolgih stavkih mešajo znaki, katere ima lihva, z znaki, ki so bolj goljufiji nego lihvi podobni. Poslanska zbornica je določila 10% kot obrestni maximum ali gosposka zbornica je tudi to določbo skoraj popolnoma zavrgla. Med drugimi znaki je omenjeno, da je lihva, ako si upnik izgovori „neprimerno velike koristi (vorthelle).“ Ali kedaj so koristi neprimerno velike, o tem molči zakon in vendar bi bilo to sodniku bolj potrebno vedeti kot vse druge določbe.

Dokler dobiva posameznik le toliko obresti, kolikor jih potrebuje za svojo lastno konsumicijo ali sploh za življenje, je zlo še majhno. S tem se le en človek z dušnimi in telesnimi močmi postavi izvan produkcije.³⁾ Ker pa mora svoje brez dela pridobljene dohodke izdajati, prihajajo ti dohodki iz druge roke h kateremu-koli producentu in postajajo tako koristni. Gospodarstveno kroženje se vrši dalje.

²⁾ „Nemška pogodba“ je iz časa reformacije. Ta pogodba ni prav nič drugega, kakor takomenovani „postavni naslov“ — titulus legalis. Rodila se je med protestanti in ostala v splošnji rabi.

Op. vred.

³⁾ Za produkcijo ne zadostuje samo delo, potrebna je tudi snov. To snov dandanes more podajati denar, zato je denar tudi bistven faktor produkcije. Kdor priznava prvemu faktorju — delu pravico do odškodovanja, mora tudi drugemu faktorju priznati primerno odškodovanje. Časi so se premenili, in z njimi veljava denarja

Op. vred.

LISTEK.

Dva dni v Benetkah.

XVII.

6. septembra.

Akademija je bila odprta, ko se mi Kranjci povrnemo iz beneške pivnice. Plačamo vstopnino in slovesno korakamo proti vhodu. Kamor človek pogleda, vse je snažno in čedno. Lično opravljeni čuvaji stojé resnih obrazov tu pa tam, kakor da bi se zavedali imenitnosti kraja, ki ga imajo varovati. Po stenah visé tablice z napisano prepovedjo, da se čuvajem ne sme ponujati daril. — Vendar vsaj tukaj — pravim sam sebi — saj smo že tako dosti drobiza razpečkali.

Stopimo v prvo dvorano slavohrama beneških modric. Nepregledna vrsta slik, velikih in majhnih, okroglih in voglatih, se razgrne strmečim očem: svetniške podobe rajske lepote, krasni portreti, mojsterski slikane dogodbe iz beneške zgodovine itd. itd. Človek ne vé, pred katero sliko bi se ustavil in

kateri bi prisodil prednost pred drugimi. Vse so neizgovorno lepe — dovršene, cvet beneške umetnije.

Pa hitimo dalje v drugo dvorano! Zakaj je tam-le toliko gledalcev na kupu, pred visoko sliko, ravno nasproti vratom? Eni zró vanjo stojéč, drugi sedéč, tretji si natičejo ostro- in daljnovidne na nos, da bi se te slike prav natanko in od vseh strani nagledali ter globoko si jo vtisnili v spomin in srce. — To je biser in ponos akademije, najdražji zaklad ogromne zbirke, krona beneškega slikarstva: slavna „Maria Assunta“ (Marijino vnebovzetje) od velikana beneških slikarjev, mojstra barv, nesmrtnega Ticianja. Čudno zgodovino te slike sem ob kratkem posnel v št. X. svojega popisavanja.

Po splošnem mnenju izvedencev je ona najlepših ena, če ne celó prva na vesoljnem svetu. Kakóva pa je? Čudovita je osnova, še bolj izdelava slike. Vzvišenost se strinja z nedosežno lepoto in nežnostjo. V gornjem polju velike podobe plava Bog Oče, obdan od ljubeznjivih angeljskih glav — hrepeneče stegujoč vsemogočni roki proti blaženi Devici. Dva Serafina jej neseta znamenja zaslužene svetosti: eden venec, drugi svetniški obsev. — Na sredi slike je Marija, nepopisne krasote, oči zamak-

neno upira proti nebu in se počasi spenja kvišku. Brezmadežna čistost, goreča vera, trdno zaupanje, ljubezen in hrepenenje po Bogu, vse ti izraža njeno ganljivo obličje. — Pod njo plava truma angeljcev, radostno spremljajočih svojo kraljico v višave svetega raja. — Spodej na zemlji pa stojé očaki in apostoli, kakor da so pričé Marijinega povelicanja. Na njih obrazih je videti vsa teža in bridkost življenja na zemlji. Pač mojsterski je tu izraženo protivje med povelicano Marijo in revnimi zemljani.

Osnova, risarija in kolorit vse je neskončno lepo. Omamljen gledaš to sliko, ne moreš se ganiti od nje, najraje bi zrl vanjo naprej in naprej, brez konca. — Prehodivši vse dvorane željno stopiš še enkrat pred njo in ločiš se od nje, skoraj s solzami v očeh. — Kogar ta podoba ne očara, nima ne oči, ne srca, ne vere.

Od te slike smo se razšli po drugih sobanah akademije. Povsod je bilo polno tujcev. Videli smo uzorna dela prvih mojstrov, največ beneškega čopiča. Močno hvalijo majhno „Madonno“ Bellinijevo, podobo: „Jezus v gostiji pri cestnarju“ od P. Veronese itd.

Dve uri smo blodili po dvoranah in ogledali

A, če se obresti ne morejo več povživati, če se zopet kapitalizirajo, to je, zopet na obresti nalagajo, mora se s časoma v eni roki nabrati taka denarna množina oziroma toliko obrestnih titulov, da se svetovno ravnotežje moti. Ker se te obresti nikdar v konsumcijo, v promet ne vračajo, je njih vpliv podoben razjedajočemu raku na človeškem telesu. Oné odtegujejo gospodarstveno kri in zato nič ne dajo. To je konečni razvitek obrestnega gospodarstva.

V tem, so li obresti po 5% ali pa po 2%, ni bistvenega razločka. Tudi pri najnižjih obrestih bi se razvijalo isto zlo, samo bolj počasi.

Tako je denar v največjo pogubo človeštvu, ker se ne rabi po svojem namenu. Voda in ogenj sta koristna, da, tako potrebna, da bi človek brez njiju niti živeti ne mogel, a ako se po zanikrnosti ali hudobnosti človeški napačno obračata, preminjata se v povodenj in požar, uničujoč delo pridnih rok in privedujoč ljudi na beraško palico. Denar ni nezogibno potreben, brez njega bi mogli ljudje živeti; denar sam na sebi nima nikakešne vrednosti, on dobi svojo vrednost, svojo korist še le v prometu. Denar ima namen olajšavati medsebojno menjavanje pridelkov in izdelkov, olajšavati promet. Denar ima svojo veljavo le v prometu, njemu je edini namen biti menjevalno sredstvo; denar nima rodovitnosti.¹⁾

Navadni ugovor zoper denarno sterilnost se glasi: Za denar lahko kupim hišo, njivo ali kaj drugega in to bi mi donasalo na leto toliko in toliko čistega dobička, tedaj mi mora ali more tudi denar dati čist dobiček ali obresti.

Temu odgovorjam: čist dobiček²⁾ je nesramna kapitalistična izmišljotina, katere narava ne pozna. Da bi pa to mogli umeti, predstavimo se za trenutek v idejalno stanje. Mislimo si, da bi ne bilo obresti, da bi se zemljišče, pridelki in izdelki rabili v namen, v kateri so odločeni. Vsaka stvar ima toliko veljave, kolikor človeštvu ali človeku koristi. Ljudje bi v potu svojega obraza pridno delali, puščava in močvirje bi se izpremenilo v rodovitno zemljo. Kolikor bolj pridno bi se obdelovalo, toliko več bi bilo sadu in toliko manj truda v prihodnosti. Kaj bi bila posledica temu? Ljudje bi si laglje pridobivali svoj vsakdanji kruh, več bi se jih lahko popolnoma posvetilo duševnemu delu in človeški rod bi se množil. A tako imenovanega čistega dobička bi ne bilo nič. Kaj bi pomagalo ali kako korist bi imelo, kopičiti pridelke in izdelke, ki bi presegali konsumcijo, ki bi se ne mogli použiti? In ker so vsi pridelki in izdelki odločeni človeku v konsumcijo in ne v kopičenje, bilo bi protinaturno je kopičiti, ker bi bili kmalu slabejši in bi se sčasoma sami uničili. Volja božja je, da se vedno trudimo in molimo za vsakdanji kruh in ne da bi si nabirali zakladov, katere molj in rija snesta. Kje je torej v natori prostor za čist dobiček?

Marsikdo bi pa prav razumno in varčno ravnal

¹⁾ Denar ima toliko rodovitnost, kolikor pripomore delavnemu človeku do blagostanja; in da res denar k temu pomaga, kdo bi tajil? Op. vred.

²⁾ Čisti dobiček je to, kar navadno imenujemo: superflua status. — Kar vsakdo potrebuje, da živi, to so: necessaria vitae; kar mu treba, da se stanu primerno nosi, to so: necessaria status. Kar pa čez vse to prihodkov ostane, je čist dobiček: superflua status. Op. vred.

nebrojno množico krasnih del. Žalibog, premalo časa! Potreboval bi človek za vsako dvorano jeden dan, da bi vse ogledal z užitkom. Če bi se sošteli vsi dnevi, ki so jih porabili mojstri-slikarji pri izdelovanju vseh podob, ki so tu razstavljene, pokazala bi se ogromna številka let. Tujec pa gre mimo njih, morda brez zanimanja in v par urah pregleda trud tolikega števila let. Vnebovpijoča krivica! — V ozkem hodniku sem zapazil med dolgo vrsto manjših slik tudi skromen portret našega presvetlega cesarja. Čudo! — sem dejal, da je vendar vsaj ta slika našla usmiljenje pri zagrizenih Lahih. Avstrijski vladarji, ki so za Benetke tolike svote potrošili za nove zgradbe in popraviljanje starih, so pač zaslužili dostojniše spomenike.

Po dvorinah smo našli v vsakem kotu kakega slikarja, ki je imel napet kos platna na svojem stojalu in posnemal eno ali drugo sliko na steni zvesto gledajoč zdaj s prostim očesom, zdaj skozi daljnovid, da saj ne bi prezrl kake črtice in pičice uzornega originala. Pa če je naposled primerjal svoj posnetek z izvirnikom, je morebiti marsikateri stisnil svoj zmazek pod pazdeho in dejal: „pojdemo spat, Jaka! — mi ne znamo in nikdar znali ne bomo,

in bi prideloval več kot potrebuje za svoje opravke. Moral bi tedaj svoje odvišne pridelke razdati ali pa prodati. Kaj tedaj z denarjem? Denar, dokler je na kupu, nima nobene vrednosti; mora ga torej izdati ali v dobrodelne namene (v občo korist) ali pa v svojo in svoje rodbine korist. Recimo, on bi ga obrnil v poslednje, zboljšal bi si zemljišče in pohišje. S tem bi on koristil rokodelcem in sploh delavcem, ker bi jim dal zaslužek in koristil bi sebi in človeški družbi sploh, ker bi isto zemljišče več sadu obrodilo. Zemljišče se pa dá le do gotove stopinje zboljšavati, kaj pa potem z onim denarjem, ki se ne more več na domačem zemljišču produktivno rabiti? Dal bi ga v doto otrokom, ki se na druga zemljišča poženijo ali pomožé, da se tudi tam rabi po enakem namenu. In ko bi otroci in njih potomci ravnali po očetovem zgledu, bila bi cela občina in okolica v par stoletjih prerajena, postala bi cvetoča.

To je namen denarju. Na ta način denar nikomur ne škoduje, pač pa neizrečeno koristi občemu blagostanju. Kje je pa čisti dobiček? Ni ga nikjer. Kar ljudje denarja dobé, ga tudi izdajo. Denar kroži vedno kakor kri po človeškem telesu in s tem se oživi promet in kar je s prometom v zvezi. Dobiček je pač in sicer jako velik za posamezne in sploh za človeško družbo, ker je zemlja izpremenjena v podobno raja in ker si ljudje veliko laglje svoj kruh služijo in svojega duba blažé; ali na kupu ni nič, tako imenovanega čistega dobička ni nič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. novembra.

Notranje dežele.

Tržaški treditovci so nameravali porabiti bivanje nemških vojnih ladij v tržaškem pristanišču za velike izjave. Te je preprečil nemški generalni konzul po trdopolnem prizadevanju.

Škojvska posvetovanja se bodo vršila na Dunaju od dne 22. do dne 27. t. m. Vspored je jako obširen.

Orožna postava je potisnila v kot vse druge parlamentarne razprave. Orožni odsek bo imel vsak dan seje, ker hoče predlogo rešiti še ta teden.

Ogerskega finančnega ministra Tisza čakajo trdi boji in treba mu bo velike neustrašenosti in vstrajnosti, ako hoče, da ne bode podlegel. Vrvanje državnega gospodarstva je lepa reč, toda ako se hoče to doseči s prevelikimi novimi bremenmi, vprašati se je treba, ali to vrvanje ni predrago plačano. Tiszova konverzija bo rešila državo za nekaj let iz zadrege, zato bo pa sedanjí rod zapustil svojim potomcem jako slabo dedščino. Splošno nezadovoljnost vzbuja tudi nova orožna postava in zakon o odkupu regalij; vsled slednjega preti posebno mestom velika škoda, ako ne celó finančni pogin. Z vseh strani dohajajo poslancem dan za dnevom prošnje občin, naj glasujejo zoper to vladno predlogo ali jo vsaj temeljito premené. Obe vladi nasprotni stranki sta se združili, da bodeta skupno postopali ter glasovali zoper vse vladne predloge. Celó v vladnih krogih prikazuje se vedno večja čmernost zoper ta zakon. Tisza stoji sicer sredi teh razburjenih valov neupogljiv kakor skala, a to sredstvo, ki je do sedaj vedno pomagalo, noče se več obnesti, marveč le še bolj vznemirja razdražene duhove.

kakor so stari znali.“ — Žalostno spričevalo za stotletje napredka! — Gledé na lepe umetnije bomo menda v kljub vsej razsvetljenosti ostali vseskozi revni prepisovalci temnega starega in mračnega srednjega veka.

Poludne je bilo. Obrnemo se nazaj in gremo proti izhodnim vratom. Še jeden pogled na Ticijanovo „Madonno“ in zunaj smo. — Le dobri dve uri smo se mudili v akademiji, le površno pogledali v to sijajno kraljestvo umetnosti — in koliko smo videli! Velikanska si umetnost, divna hčerka božja, najdražji dar nebeski! O da bi vedno služila Njemu in Ga poveljčevala, ki te je vstvaril in ti tako odlično pa važno nalogo odkazal v človeški družbi!

Prilezite zapečkarji iz svojih kotov, vtaknite v žep jeden petdesetak in pojdite v Benetke! Kaj je bodete vedno le gledali iznad palca, v „figo“ povitega? Kdor le doma tiči, se nič ne nauči — pravi pregovor. Jeli mar taka dalja v Benetke? — Kaj še! Ako se zjutraj ob 1/2 6. uri vsedeš v Ljubljani v poštni vlak, ki teče proti jugu, si popoldne za malo južino že tam. Tedaj le na noge! Prihodnjo pomlad v Benetke, kdorkoli ima kaj duha za lepoto in umetnost!

Vnanje države.

Srbska kraljica namerava neki protestovati zoper razsodbo srbskega metropolita Teodozija pri vseh evropskih dvorih. „Pol. Corr.“ in za njo židovski liberalni listi pravijo, da je je k temu koraku pripravila panslavistiška stranka in da bo doživela kraljica velikanski „fiasco“. Slednje radi verjamemo, dvojiti pa moramo o celi zadevi sami, katero si je brž ko ne izmislil kakov židovski liberalce, da more zopet za lase privleči na površje panslavizem ter ž njim strašiti pri belem dnevu. — „Nemzet“ je izvedel iz jako „zanesljivega“ vira, da je splošnji glas v Srbiji zoper Rusijo in da narod vé, kakó zvestega podpornika ima Srbija — v Madjarih. „Nemzet“ je seveda prepričan, da sta v avstrijski zunanji politiki Avstrija in Madjar eden in isti.

Bolgarsko sobranje ni do sedaj rešilo še nobenega v prestolnem govoru naznanjenih postavnih načrtov ter izgublja svoj čas s praznimi formalnostmi in interpelacijami. Niti proračuna ni vlada še predložila; le načrt novega kazenskega zakonika je dobil v posvetovanje dotični odbor. — Vest o nameravanem napadu na prestol in življenje Ferdinandovo je popolnoma izmišljena. Hertzberg bajé ni član carjigradskega redarstva, gotovo pa je, da se je hotel že znanim načinom prikupiti veljakom sofijskim ter takó morebiti dobiti dobro službo. Ferdinand je bil res v velikih skrbeh; peljal se je celó do Vakarela naproti obema uradnikom, ki sta se odpeljala s Hertzbergom v Carjigrad ter se takoj povrnila od tod; Hertzberg pa sedaj lahko premišljuje v ječi, kakó resničen je pregovor: laž ima kratke noge. — Bolgarska vlada in baron Hirsch sta sklenila pogodbo, po kateri prevzame uprava bolgarskih železnic v svojo oskrb progo do Sarembeja.

Rusko „Severno izvestje“ odločno nasprotuje „Kreutz Zig.“ in „Post“, da so se ruske vojne vsled novega razmeščevalnega ukaza pomaknile proti zapadu. Ukaz odreduje v tem oziru nastopne bistvene premembe: K 9. koru (Orel) pristopi 33. pehotna divizija (Kijev); k 12. koru (Kijev) 19. pehotna divizija (Stavropol) in k 15. koru (Kazan) 8. pehotna divizija (Varšava); 13. konjiška divizija (Lublin) prestopi k 15. koru (Kazan). S tem je dokazano, da se je zmanjšala vojna na zapadu za dve pehotni in eno konjiško divizijo, ki so se pomaknile proti iztoku. Hujskanje nemških reptiljskih listov ni nič drugega nego izliv nevoščljivosti, da je dobila Rusija na francoskem trgu posojilo.

Zakaj so začeli zadnje dni pisati *nemški* polu-uradni listi o oboroževanju Rusije, o nevarnem politiskem položaji itd., pojasnuje nam „Hamb. Correspondent“, list, ki je navadno jako dobro poučen. Pravi, da bo vlada zahtevala od državnega zbora nov kredit za vojaške namene; na borzi se je govorilo celo o 350 milijonih. Akoravno je ta znesek previsoko cenjen, toliko je gotovo, da bo vlada več milijonov rabila za zboljšanje topništva in 100 milijonov za mornarične namene.

Kakor znano, zborovali so letos katoliški *francoski* pravniki v Rimu ter jih je tudi sv. Oča sprejel v avdijenci. V Franciji je na dnevnem redu prisilno postopanje zoper verske naprave, šole, ustanove itd. Ubogi župniki, nune, muhi bi si v svoji zadregi in oropani denarnih sredstev ne mogli pomagati, ko ne bi bili po celi Franciji razširjeni člani vsakoletnih pravniških katoliških shodov; ti plemeniti možje, ki se vsako leto posvetujejo o skupnem postopanju v napominanih zadevah, prevzamejo brezplačno kot odvetniki pravde oropanih verskih ustanov, cerkvâ itd. ter s krščansko gorečnostjo zagovarjajo pred sodišči pravično stvar. Da bi se oživotvorilo enako društvo tudi v Avstriji, sklenil je že splošnji katoliški shod leta 1877; žal, da se ta sklep niti za korak približal svojemu vresničenju tekom celih enajst let.

Rumunski konservativci, ki imajo večino v zbornici, so za trdno sklenili pri prvi priložnosti vreči junimistično ministerstvo in s tem prisiliti kralja, da pokliče na vladno krmilo konservativno ministerstvo. Kakor že enkrat na tem mestu naglašano, je kralj velik nasprotnik takemu vladnemu prevratu ter bi raje v tem slučaju razpustil zbornico.

Reuterjevo izvestje poroča iz *Zanzibara*: Angleški generalni konzul je izdal proklamacijo, v kateri prepoveduje tamošnjim Angležem sklopiti pogodbe s posestniki sužnjev, da bi dobili slednje kot delavce, ter sploh rabiti sužnje vsled posredovanja njihovih lastnikov.

Izvirni dopisi.

Št. Jošt, 13. novembra. (Svečanost štiri-desetletnega vladanja presvetlega cesarja Franca Josipa I.) Kakor so letos po vseh krajih širne Avstrije, zlasti mile slovenske domovine praznovali slavnost 40letnega slavnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Josipa I., in ker so pri tem tekmovali občine, katera bi bolj dostojno praznovala slavnost, je tudi občina Št. Jošt priredila slavnost dne 11. novembra po sledečem programu.

Postavili so se lepi mlaji, okrašeni z lepimi slavoloki ter primernimi napisi, vmes so vihrale

krasne zastave, zlasti na velikem slavaloku črno-rumena; sredi slavaloka krasni podobi našega millega vladarja Franca Josipa I., vmes je vihralo več krasnih slovenskih trobojnic; v soboto od 6—7. ure slovesno zvonjenje po vseh cerkvah; vmes so neprenehoma pokali topiči, po gričih so goreli kresovi. Vrhniška izvrstna godba je svirala cesarsko himno in druge. Zjutraj dné 11. novembra budnica ter strel; ob 10. uri slovesna sv. maša, katero so darovali domači g. župnik ter v slavnostnem govoru s prirojeno zgovornostjo dokazali, kako slaven, dobitljiv, zraven tudi kako veren kristijan je naš mili presvetli cesar Franc Josip. Po zahvalnici je tudi v cerkvi godba zaigrala cesarsko himno. Po službi božji so se vpricho neštete ljudstva vsadili dve slavnostni lipi, katerih ena nosi ime „Cesar Franc Josip“, druga nosi ime presvete cesarice Elizabete; dve drugi lipi se zaradi silno neugodnega vremena niste vsadili, katerih eni bo ime „prestonaslednik Rudolf“, drugi „Štefanija“. Slavnostna govora pri saditvi lip sta govorila domači ter sosednji lučenski g. župnik, katerih konečnim klicem „živio“ na presvetlega cesarja je mnogobrojno ljudstvo z večkratnim gromovitim „živio“ pritrjevalo.

Nato so bili otroci obdarovani s kruhom in vinom; potem se je začel banket v hiši občinskega svetovaleca A. Samotorčana, katerega so se vsi odlični občani vdeležili. Pri banketu so bile krasne napitnice, zvečer razsvetljenje št. Jošta, konečno se je vršila ljudska veselica, katere se je vdeležilo občinstvo v tako mnogobrojnem številu, da je bil prostor premajhen. Bili smo vsi tako veseli te slavnosti, da smo se še-le pozno v noč razšli. V vseh srcih je gorela ljubezen ter neomahljiva zvestoba do naše presvete cesarske rodbine.

Da se je slavnost tako sijajno izvršila, gré zahvala občeljubljenemu g. župniku in občespoštovanemu g. županu ter vsemu občinskemu odboru.

I. M.

Iz Ricmanj, 17. novembra. Na Martinovo nedeljo se je pri nas odprla dolgo prošena in težko pričakovana postajica. Ob 3. uri popoldne čakali so pri lepo okrašeni postaji vaški odličnjaki, namreč občinski svetovalci, duhovni pastir, drugi nadzorniki in skoro vsi vaščani na vlak, ki se je imel, pridrdravši iz Trsta prvokrat tukaj ustaviti in pripeljati gospodo iz Trsta. Kadar se vlak prikaže iz bližnjega predora, pozdravi ga vsa množica z gromovitim „živio!“ Topiči zagrmé, in pevski zbor zapoje narodni pozdrav. Mnogoštevilni tržaški gostje so se kar čudili, da je tak sprejem mogoč v istrski vasi. Ker so bili to prvi gostje, prišedši iz domače postaje, spremili so jih vaščani kar v triumfu v vas, in prvaki, posebno poznati načelnik, povabili so jih na čašo brežanke. Isti dan slavili smo tukaj 40letnico cesarjevo, zato je bila vas čarobno razsvetljena z lampijoni in bengaličnimi ognji, tako da je neki možicelj, ki sicer še ni videl Dunaja, gredé mimo farovža pomenljivo vskliknil: „Tako menda še na Dunaji ni!“ Zvečer, ko je imel priti vlak iz Boršta, da odpelje Tržačane domu, bilo je zopet vse na postajici, katero tukajšnji ljudje navadno imenujejo „na Koželu“, in ponavljal se je isti prizor, kakor popoldne pri dohodu. — Torej pobožni romarji iz Istre, Kranjske, Goriškega, ki radi počastite sv. Jožefa, kateremu je v Ricmanjah posvečena romarska cerkev, le pridno prihajajte priporočat se mu v njegovem domu; pot je popolnoma olajšana in tudi po ceni. Od Trsta do sem pripelješ se za 25 novčičev.

Dnevne novice.

(Slavnost štiridesetletnice v Marijanišči.) Mnogo odličnega občinstva iz najvišjih tukajšnjih krogov vdeležilo se je včeraj slavnosti v Marijanišči, katero je ta zavod priredil v proslavo štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja Frana Josipa I. Mej drugimi so bili prisotni: Mil. gosp. knezo-škof, gosp. dež. predsednik baron Winkler in GM. pl. Schilchausky. Že obilna vdeležba od strani občinstva, prav tako pa tudi izvršitev slavnosti nas je poučila, da je zavod na najboljšem glasu, v najlepšem cvetu in poln življenja. Sicer običajno veselice v zavodih merimo z drugim merilom, kakor nastopnike na koncertnem pódiju, a vendar moramo priznati, da se je osebno zadnja točka: „Živela Avstrija“, spevoigra z deklamacijami, izvela s posebno ugodnim vtisom na pazljivo občinstvo, ki je svojo zadovoljnost večkrat glasno izražalo. Ker je igro naš list pred leti že natančneje popisal, mi ne preostaje drugzega,

nego opomniti, da je bil scenični del tako ukusno in premišljeno prirejen, da lepše gotovo ni vplival niti na Dunaji, kjer se je ta spevoigra pred nekimi leti v sirotišnici prvič predstavljala. Novost je bila „Ljubljana“, katero je predstavljala deček v krasni obleki zeleno-bele barve. Glasbeni del je bil točno in z vsem primernim aparatom izvršen. Čul si triangel, zvončke, kitaro, cimbele, klarinet, citre, vijolino, ploskanje z rokami, posnemanje prepeličjega prepelenja — kakor je že kazalo, znak in posebnosti posamihih kronovin natančneje določiti. Koliko pač se je trudil blagi o. Angelik, da je pripravil na to ne lahko kompozicijo mladostna grla! Iskreno zahvalo zasluži tudi trudoljubivi g. mestni učitelj Josip Meier, ki je blagovolil prevzeti dirigovanje pevskega zbora. In prav vro se je obnašal ta mešani zbor. Visoka temperatura je pač po nekoliko vplivala na grla mladih pevcev, a navzlic tem neugodnostim peli so dokaj navdušeno vse tri pesni, koje je v proslavo 40letnice izdalo letos „Cecilijsko društvo“. — Dolgo deklamacijo „Grof Habsburški“ povedal nam je dijak iz zavoda tako točno, da smo se mu res čudili, ker ne vaje govoriti pred občinstvom govori povse pogumno in brez bojazni. Prekrasen vtis napravila je „živa podoba“ — prizor iz prej omenjene balade Schillerjeve, ko grof Habsburški ponuja vranca svojega duhovniku, ki odnaša sv. popotnico bolniku; vsa skupina lepo sestavljena, krasno razsvetljena z umetnim ognjem bila je prekrasna ilustracija prejšnje deklamacije. A ne bodimo predolgi. Osebito včeraj zapuščajoč mlad zavod se nam je zdelo, kakor da mu Bog posebno milost in srečo deli. Prepričani smo, da si je z včerajšnjo slavnostjo — in to po pravici — utrdilo Marijanišče svoje dosedanje prijatelje, in brez dvoma pridobilo še mnogo novih. Bog daj srečo!

(Obrtna strokovna šola v Ljubljani.) Naučno ministerstvo imenovalo je gospo Marijo Hlavko, učiteljico za umetno vezenje in šivanje, in gospico Ivano Föderl, za umetno vezenje na tukajšnji obrtni strokovni šoli.

(Nunska cerkev v Ljubljani) dobi te dni po tleh položene deske za zimsko dōbo. Morda je rahla misel, izrečena jej od gimnazijske strani, pripomogla, da se je kar ob hitrem odločila za tak pozimski tlak jako podjetna sedanja častita gospa mati Antonija Murgelj. — Mi sicer nismo teh sedaj modernih nazorov, da se prehladiš le samo v cerkvi, drugod pa nikjer; a vendar nam je prav prišlo to delo, ker je nunska cerkev res izmed najmrzlejših ljubljanskih. In ne samo za gimnazijsko mladež je ta čin dobroten, ampak tudi ozirom na najfinejši civilni svet, ki se prav v tej cerkvi zbira v poznejši uri Gospodove dni.

(Iz Celja) se nam poroča, da je h katoliški veri pristopila protestantinja Jenny Teichtmann, so-proga tamošnjega uradnika. Sv. obredi vršili so se v nemški cerkvi.

(„Sokolovega“ občnega zbora) vdeležilo se je v nedeljo do 50 članov. Prememba društvenih pravil se je soglasno sprejela. Isto tako so se brez ugovora potrdili predlogi o preuredbi razmer med društveniki o javnih nastopih, o ustanovitvi zadruga vseh avstrijskih sokolskih društvih in o skupnem slovan-skem sokolskem listu. Starosta je v svojem govoru izrazil upanje, da ne bo dolgo, ko bo „Sokol“ zboroval v svojem domu, za kateri gosp. Hrasky že izdeluje načrt.

(G. Pečnik,) znani preiskovalec predzgodovinske dōbe na Kranjskem, odkril je v septembru in oktobru t. l. nad vasjo sv. Križ, pol ure od Mokronoga, do 200 keltskih in nekaj galskih grobov. Doslej so odkopali v omenjenem kraju do 1500 grobov. Zadnje dni oktobra in prve novembra razkopaval je grobove na Drnovem pri Krškem ter odkril 25 celih mrtvecev. V grobovih je našel mnogo rimskih posod in nakitja. Sneg je ustavil delo.

(Izpit) za veroučitelja na srednjih šolah delal je včeraj č. g. Janez Smrekar, katehet na tukajšnjih mestnih ljudskih šolah.

(Pogorela) je dné 17. t. m. dopoldne v Hrušici pod Ljubljano jedna hiša pri cesti. Vnela se je pod streho spravljena slama, in v kratkem časi je bilo razven prtilične stavbe vse vpepeljeno. Iz Fužin in Bizovika so hitro prišli z brizgalnicami ter rešili stropce in bližnjo sosedovo hišo. Zgorelo je dva voza šote, nekaj slame in sena in veliko obleke. Ubogi pogorelec ni bil zavarovan. Govori se, da so otroci zažgali.

(Českim gostom,) ki so bivali letos v naši beli Ljubljani, prikupile so se slovenske pesni takó, da

namerava prirediti plznski „Hlahol“ koncert, pri katerem se bodo izvajali izključno umotvori slovenskih skladateljev. Naj pesem naša, dar nebeški, zveže še tesneje slovensko s češkim srcem!

(Imenovanje.) Konceptna praktikanta deželne vlade, g. L. Golf in g. Egon baron Winkler, imenovana sta začasnima koncipistoma.

(Včerajšnji somenij) je bil kaj dobro obiskan. Prignali so okoli 1700 komadov živine. Kupcev je bilo mnogo iz Italije, Koroškega in Štajerskega. Cene goveje živine bile so nizke, boljše za konje in žrebete. Tudi drugo blago se je dobro prodajalo.

(Umrli) je na Krškem g. Ivan Jazbec, kralj. ogerski brzozjavni kontrolor v pokoji. Rodom bil je štajerski Slovenec. Pred dvema letoma prišel je na Krško ter bil delaven blagajnik „Bralnega društva“ in „Podružnice sv. Cirila in Metoda“. — V soboto umrla je v Žaleci gospa vdova B. Širca. Naj v miru počivata!

(Stritarjevih zbranih spisov) izšla sta 59. in 60. snopič. Zadnjemu snopiču je dodana gosp. pisatelja slika v bakrorézu. S tem so Stritarjevi zbrani spisi završeni.

(„Dom in Svet.“) Tega zabavnega in poučnega lista izšla je št. 11. Vsebina: „Nada“ (Fr. Krek); „V bolezni“ (Bonaventura S.); „Lepi dol“; „Moj prijatelj Henrik“, (iz dijaškega življenja povzel Vaziljev); „Pri mrtvaškem odru brata Avgusta“ (Janko Leban); „Pisma vojaškega kapelana“; slovstvo; raznoterosti.

Narodno gospodarstvo.

Izkaz razstavnikov odlikovanih na deželni sadni razstavi,

katero je priredila c. kr. kmetijska družba kranjska v proslavo vladarske štiridesetletnice presvetl. cesarja Frana Josipa I. v Ljubljani od 18. do 21. oktobra leta 1888.

V I. skupini: Sveže sadje.

(Producenti.)

a) Z zlato svetinjo:

Dr. Adolf Eisl v Ljubljani, Fran Kavčič v Sent-Vidu pri Vipavi.

b) S sreberno svetinjo:

Na Gorenjskem: Baron O. Apfaltrern v Križi, Ivan Baumgartner na Fužinah, dr. M. Godec v Železnikih, Anton Hudovernik na Bledu, F. Jare v Medvodah, Janko Krsnik na Brdu, Marija Kezel v Kamniku, Janez Malner na Bledu, Adolf Muhr na Bledu, Matija Pršin na Rožniku, Matej Pirc v Kranji, Viktor Rohrmann v Ljubljani, Alojzij Schrey na Jesenicah.

Na Dolenjskem: Alojzij Bajer v Križi pri Litiji, oskrbnikstvo graščine boštanjске, J. Hotschewer na Krškem, Stefan Jaklič v Sent-Vidu pri Zatičini, pl. J. & Ph. Lenk na Raki, dr. I. Namorš na Jesenicah ob Savi, Feliks Reya pl. Castelletto v Nemški Vasi.

Na Notranjskem: Mat. Ambrožič v Novi Sušici, Jakob Barbo v Rateževem brdu, J. Dekleva v Postojini, Fran Gollob v Lesnem Brdu, Gabrijel Jelovšek na Vrhniki, Hinko Kavčič na Razdrtem, Josip Lenarčič na Vrhniki, Fran Kotnik na Vrdu.

c) Z bronasto svetinjo:

Na Gorenjskem: J. Ambrožič v Ljubnem, Fran Avbelj v Pečah, Ivan Brdnik v Šmartinu pri Dobravi, Fran Dolinar v Sučji, Ferlan v Gorenji Vasi, Fran Huber v Goričah, kmetijska podružnica v Kranji, Ivan Kosler v Ljubljani, Fran Omejec v Ljubljani, Janez Petrič v Blagovici, P. Pogačnik v Blagovici, Andrej Stare v Bitumju, Matija Stare v Podjelji, Primož Stare v Podjelji, Josip Šimenc v Podgori, Mihael Tavčar v Rečici, Albert Vodnik v Podutiku, Ivan Wilfan na Črnučah, Josip Zdešar v Utiku.

Na Dolenjskem: Grofinja Valesca Barbo, Fran Berdavs v Vidmu, Karol Hofer na Čateži, dr. Avgust Kulavie v Toplicah, Mihael Klun v Podstenah, Ignacij Mahkovec na Jančem, Ivan Pezdirec v Draščah, Peter Režek v Starem trgu, Josip vitez Savinscheg v Metliki, Ivan Sušteršič v Semiči, Matija Verderber na Kočevski Reki, Anton Zavrl v Svibnjem, Janez Zaduik v Podstenah.

Na Notranjskem: Anton Jeršan na Unci, Josip Potepan v Dolenjem Zemonu, Fran Tršar na Vrhniki, Ivan Valenčič v Kilovčah. (Dalje prih.)

Telegrami.

Dunaj, 20. novembra. Orožni odsek je potrdil točki 22 in 23 ter pričel razpravo o točkah 24 in 25. Welsersheimb se je izjavil, da mora zahtevati nepogojno potrditev vsega, kar zahteva postava gledé enoletnih prostovoljcev; Gautsch je obljubil, da se bo po možnosti oziral na enoletnike.

Dunaj, 19. novembra. Tukajšnji merodajni krogi niso vznemirjeni vsled najnovejših vo-

jaških poročil; položaj je nepremeno mi- roven. Nevarne so le razmere v Franciji, ki se ne morejo dolgo več vzdržati in vedno bolj silijo k prevratu. Berolinske razburjajoče vesti imajo svoj izvir v borznih spekulacijah.

Berolin, „Nordd. Allg. Ztg.“ piše: Pri- srčni sprejem nemškega vežbalno-mornarič- nega oddelka v avstrijskih pristaniščih si tolmači Nemčija kot odmev nedavnih vladar- skih napitnic in kot poročstvo, da se bo oja- čilo orožno bratstvo.

Zahvala.

Slavno društvo „Narodna Šola“ v Ljubljani podarilo je za malo odškodnino za revno šolsko mladež šole na Studencu in ekskurendne šole v Tomišli raznega šolskega blaga. Za ta blagi čin se v imenu revne mladine toplo zahvaljuje

Fran Ks. Trošt,
voditelj obeh šol.

STUDENEC (IG), 17. novembra 1888.

Umrli so:

16. novembra. Matevž Stojc, umirovljeni uradni sluga, 83 let, Salendrove ulice št. 4, caries. — Jožefa Juvan, urad- nega sluge hči, 20 let, Gradaške ulice št. 8, morbus Brighthii.

17. novembra. Lukas Ehrwerth, zdravnik, 74 let, Gospod- ske ulice št. 1, jetika. — Ana Huth, črkostavčeva vdova, 50 let, Hrenove ulice št. 10, pljučnica.

18. novembra. Blaž Poženel, zasebnik, 78 let, Kolodvor- ske ulice št. 3, oslabljenje. — Antonija Lavriha, delavčeva hči, 12 let, Kladezne ulice št. 5, jetika. — Hermina Trešar, zaseb- nica, 36 let, Črevljarske ulice št. 3, jetika.

V bolnišnici:

15. novembra. Meta Peternel, gostija, 70 let, kron. katar v črevih.

17. novembra. Marija Šuštar, delavka, 72 let, emphysem pulmorum. — Franca Lahajnar, delavka, 37 let, kron. katar v črevih. — Meta Prek, delavka, 61 let, oedema pulm.

Tuji.

18. novembra.

Pri **Matieu**: Gorjup, trgovec, iz Gorice. — Hantz, Pol- lak, Arzuliny in Prigelhof, trgovci, z Dunaja. — Müller iz Grada. — Elbenschütz, trgovec, z Dunaja. — Czerwiakowsky, trgovec s soprogo, iz Trsta. — Covermatz, zdravnik, z Goriš- kega. — Elger s Češkega.

Pri **Stona**: Molline iz Tržiča. — Kaufman iz Amerike. — Saake, Engelberg, Schwarz in Weigel, trgovci, z Dunaja. — Pletersnik, uradnik, iz Jesenic. — Humel, oskrbnik, iz Domžal. — Parier iz Pariza. — Neu, trgovec, iz Francije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hren, uradnik s soprogo, iz Sežane. — Majaron iz Ljubljane. — Porenta, s soprogo, iz Kranja. — Salokar iz Št. Jerneja. — Seeliger in Wasser z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.5	—2.6	sl. szap.	megla	0.0
18. 2. u. pop.	738.4	—3.6	sl. jvzh.	del. jasno	
9. u. zveč.	729.9	—1.2	brezv.	oblačno	
7. u. jut.	740.4	0.0	brezv.	megla	0.00
19. 2. u. pop.	739.7	2.6	"	"	
9. u. zveč.	740.2	—1.4	"	"	

Srednja temperatura obeh dni —0.7° in 0.4° C., za —2.6° in 2.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " — "
Papirna renta, davka prosta	97 " 35 "
Akcije avstr.-ogerske banke	877 " — "
Kreditne akcije	306 " 75 "
London	121 " 80 "
Francoski napoleond.	9 " 64 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 77 1/4 "

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

no pozamenterljo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpologo. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih** (Federmadratten) **10 gl.** in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: **altarne preproge.**

☛ **Ceniki s podobami zastonj in franko na za- htevanje.**

Izdajatelj: Matija Kolar.

Najfinejšo **ajdovo moko** . . . 15 gld.
srednjo " " " " " 11 gld.

meterski stot

pošilja z vrečo vred (2)

„Aumühle“ pri Ptuj.

Neues reich illustriertes
Pracht-Lieferungswerk!

Christoph

Columbus

sein Leben und seine Entdeckungen.

Nach dem Französischen
des Graven Kesselj de Torgues
bearbeitet von
Philipp Laicus.

Reich illustriert mit Randeinfassungen,
Scenen, Landschaften, Seeständen,
Porträts und Karte.

Complet in 18 Lieferungen in 4te.

Zum Preise à 80 Pfg. = 1 fl.

Verlag von Benziger & Co.

Einsiedeln — Waldshut
(Schweiz). (Deutschland).

In beziehen durch:

„Katol. Bukvarna“ v Ljubljani.

Št. 11355.

Razglas.

(3)

V 2. dan prihodnjega meseca decembra bode prvipot oddati ustanove, katere je občinski svet deželnega stolnega mesta Ljub- bljane v trajni spomin vladarske štirideset- letnice Njega veličanstva presvetlega cesarja

Frana Josipa I.

ustanovil za mestne uboge.

Teh ustanov je dvanajst: 2 po 25 gl. in 10 po 20 gl.

Namenjene pa so mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz mestne ubožne zaklade.

Prošnje za podelitev teh ustanov je

do 25. dne novembra

vložiti pri mestnem magistratu.

V LJUBLJANI, 15. dan novembra 1889.

Župan: Grasselli.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

☛ zavarovanje življenja. ☛

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno** pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj; potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (66)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospoke ulice 12.)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnatе barve
v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ **Cenike na zahtevanje.** ☛

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe
po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobami zastonj in franko.

☛ **Slovenski** ☛

Žepni koledar

za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v

Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju

komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot
novoletno darilo za kavarne, kojim se
dovoljuje primeren rabat. — Razproda-
jalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“

„Koledar katol. tiskovnega društva

v Ljubljani“ za l. 1889,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med
drugim podaja veroučiteljem zapisnik
učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ do-
bivajo ta krasnovezani Koledar zastonj;
neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti
5 kr. več.